

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Základní škola Bojkovice, Štefánikova 957

Bojkovice , 687 71

Základní škola Bojkovice,
Štefánikova 957

Mgr. Dagmar Špalková

Ředitelka školy

tel. 572 641 223, 608 111 324

e-mail: zsstefanikova@zsstefanikova.cz

Bc. Marcela Valterová

vychovatelka, ZŘŠ

tel. 776 009 989

Motivační název:	„POZNÁVÁME SVĚT“
Číslo jednací:	ZŠŠ 115/2023
platnost dokumentu:	1. září 2023

Obsah

Identifikační údaje

Charakteristika ŠD

Cíle ŠVP pro ZV realizované ve ŠD

Klíčové kompetence

Formy vzdělávání ve ŠD

Obsah ŠVP pro ZV ve ŠD

Časový plán

Podmínky pro přijetí do ŠD

Evaluační plán

Materiální podmínky a vybavení ŠD

Personální podmínky

Bezpečnost a ochrana zdraví

Identifikační údaje

Název školy:	Základní škola Bojkovice, Štefánikova 957
Sídlo:	Bojkovice 957, 687 71
IČO:	60371676
REDIZO:	600025748
Zřizovatel:	Zlínský kraj
Typ:	školní družina s odpoledním a ranním provozem
Ředitelka školy:	Mgr. Dagmar Špalková
Vychovatelka:	Bc. Marcela Valterová, Jana Turcovská, Vlasta Podškubková DiS.,
Asistent pedagoga:	Marie Končítíková, Petra Jančářová
Kontakt:	572 641 223
Email:	zsstefanikova@zsstefanikova.cz
Webové stránky:	www.zsstefanikova.cz
Název ŠVP ŠD:	„Poznáváme svět“

Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá sociální služba, jako hlídání dětí. Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika. Dětem zabezpečuje odpočinek, relaxaci, ale i zajímavé využití volného času. Činnost ve školní družině by měla rozvíjet dítě v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Děti se zde učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních. Družina by měla posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli zde hrají vhodná motivace, radost z činnosti, ctižádost, zvědavost a povzbuzování. Důležitou úlohu má školní družina i v prevenci sociálně patologických jevů. Nesmíme zapomínat ani na to, že dítě, které právě absolvovalo školní vyučování, netouží potichu sedět a být „hodné“.

Školní družinu navštěvují žáci 1. a 2. stupně základní školy zřízené podle § 16 odst. 9. Činnost je provozována v prostorách školy ve I. a III. třídě, v relaxační třídě, cvičné kuchyni, tělocvičně, v případě příznivého počasí v areálu za budovou školy, v okolí školy, v areálu Eurocampu Bojkovice a samozřejmě na vycházkách. Důraz je kladen hlavně na celoroční tradice, mikroregion Bojkovska a poznávání okolní přírody. Provozní doba je stanovena od 11:40 do 15.00 hodin. Provozní doba ranní družiny je stanovena od 6:45 do 7:45 hodin.

Při nevyzvednutí žáka rodiči do stanovené doby, vychovatelka podle možností informuje telefonicky zákonného zástupce dítěte. V opakovaných případech může vychovatelka s vědomím ředitelky školy kontaktovat OSPOD.

Cíle ŠVP pro ZV realizované ve školní družině

Snahou je dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím k možnostem daným povahou a stupněm postižení.

- Vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci
- Pomáháme žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporujeme rozvoj jejich samostatnosti
- Pomáháme u žáků vytvářet potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě
- Rozvíjíme osobnost člověka
- Respektujeme mentální a fyzické možnosti žáků
- Respektujeme jinou etnickou kulturní skupinu
- Vytváříme ovzduší vzájemné důvěry a pomoci
- Společně stanovuje pravidla slušného chování a dbáme na jejich dodržování
- Rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku dítěte
- Vedeme ke spolupráci, respektování a toleranci k druhým
- Rozvíjíme schopnost všestranné komunikace a samostatnost v sociálním prostředí
- Využíváme poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navazujeme ve výchovné činnosti
- Rozvíjíme schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení
- Vedeme k tvořivosti a rozvoji estetického vnímání
- Pozorujeme, získáváme a uplatňujeme znalosti o životním prostředí a jeho ochraně
- Dodržujeme bezpečnost a ochranu zdraví
- Podporujeme osobní spokojenost a pohodu dítěte, pohybové dovednosti, zabezpečujeme odpočinek a relaxaci
- Vychováváme k smysluplnému využívání volného času a dáváme žákům dostatek námětů pro jeho naplňování

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

V rámci pedagogického procesu ve školní družině se prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí.

Jednotlivé skupiny klíčových kompetencí jsou očíslovány 1-6 a toto číslo popisuje v ŠVP, které z kompetencí považují pro uvedenou činnost za prioritní.

1. **Kompetence k učení** – žák se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá odpovědi, všímá si souvislostí, poznatky uplatňuje v běžném životě, umí kriticky zhodnotit své výkony, pochvalu chápe jako motivaci k dalšímu učení, samostatně pozoruje a experimentuje,
2. **Kompetence k řešení problémů** – žák si všímá dění kolem sebe, překonává problémy přiměřené ke svým možnostem, rozlišuje správné a nesprávné, snaží se řešit situace, ví na koho se obrátit, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, uvědomí si zodpovědnost za své řešení, započatou činnost dokončí, učí se obhájit svá rozhodnutí, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.
3. **Komunikativní kompetence** – žák ovládá slovní i mimoslovní komunikaci (gesta, mimiku). Využívá komunikačních prostředků (televize, rádio, internet, noviny). Vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem. Komunikuje s vrstevníky a dospělými, umí vyjádřit vlastní názor, zapojuje se do diskuze, nezapomíná, že k správné komunikaci patří také naslouchání druhým.
4. **Sociální a interpersonální kompetence** – žák samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné a rizikové chování, nespravedlnost, agresivitu a šikanu. Spolupracuje ve skupině, podílí se na vytvoření příjemné atmosféry, dokáže se prosadit a podřídít – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi. Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, samostatně rozhoduje o svých činnostech. Orientuje se v okolí, ve kterém se pohybuje.
5. **Občanské kompetence** – dítě si uvědomuje svoje práva, ale i svoje povinnosti, respektuje práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Dovede se bránit a dovede bránit i druhé, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví a zdraví druhých, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradic a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.
6. **Kompetence k trávení volného času** – žák si umí vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech smysluplnému trávení volného času, své zájmy rozvíjí jak

při individuálních tak v organizovaných činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku pro trávení volného času.

Formy vzdělávání ve školní družině

Školní družina je místem pro zajímavé využití volného času dětí, pro regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování, napomáhá rozvoji dětské tvořivosti, posilování zdravého sebevědomí, je prostředím pro dětský úsměv a radost. Školní družina dává prostor pro komunikaci mezi dětmi, vychovatelem, asistentem pedagoga a rodiči.

Činnost školní družiny se uskutečňuje formami zájmového vzdělávání, které probíhá především vlastní činností dětí, jejich interakcí s okolím (s vnějšími podněty) a získávanou vlastní zkušeností. Vše má být založeno na přímých zážitcích z činnosti, vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat.

Výchovně vzdělávací činnost realizuje družina ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Základním prostředkem práce v družině je hra, která přináší dětem kladné emoce, navozuje nové zážitky, prožitky, obohacuje jejich sebepoznání, vědomosti a dovednosti. Účastník lépe poznává vlastní osobnost i své místo ve skupině.

Při rozvíjení dovedností respektujeme u účastníků zájmového vzdělávání jejich individualitu. Činnosti směřujeme přiměřeně jejich věku, možnostem a okolnostem.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového, či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standartní týdenní skladby činností. Mimořádný program, který tématicky vychází z celoročního plánu školní družiny, ale vymyká se obvyklému režimu ve školní družině. Jsou určeny rodičům, přátelům školy nebo širší veřejnosti.

Spontánní aktivity zahrnují klidové činnosti po obědě, po organizované části v družině. Jsou zařazeny tak, aby dětem byla umožněna relaxace.

Odpočinkové činnosti jsou ne jenom klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek a různé organizované zájmové činnosti, které budou kompenzovat jednostrannou

zátěž během školního vyučování. Pokud je to možné snažíme se tuto činnost uskutečňovat venku, hlavně v přírodě.

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností. Důležitá je dobrá spolupráce s třídními učitelkami. Není to jen vypracovávání domácích cvičení, ale hlavně didaktické hry, tématické vycházky, činnosti na školním pozemku, procvičování, opakování a další možnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které si žáci získali ve vyučování. Osvojené poznatky si žáci ověřují v běžných životních situacích.

Obsah ŠVP pro ZV ve školní družině

ŠVP ZV pro školní družinu vychází z RVP a ŠVP naší školy a to z kapitoly „**Člověk a jeho svět**“, která je určena pro 1. stupeň základního vzdělání.

Je uspořádán do 5 tematických okruhů: **Místo kde žijeme**

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Člověk a jeho svět

Tato oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a složitějšími ději. Žák by si měl vytvořit základní představu o světě a o životě, který jej obklopuje.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím různých činností a her podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenování a porovnání skutečností, jejich zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich “napodobování“ a rozvíjení v modelových hrách /scénkách/, výměna zkušeností, zážitků apod.

1. Místo, kde žijeme

Téma zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v družině, ve společnosti a v obci. Učení o významných objektech ve městě, jejich návštěvy (knihovna, městský úřad, zámek Nový Světlov, Muzeum Bojkovska, kostel sv. Vavřince,...) orientace ve školní budově, v družině, seznámení se školním řádem, provozem školy, jídelny MŠ, v čase a prostoru, rozvíjí slovní zásobu, vztah k místním tradicím. Prohlubuje znalosti z dopravní výchovy.

2. Lidé kolem nás

Žáci si osvojují zásady vhodného a společenského chování, toleranci, empatii, vzájemnou úctu, komunikaci slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně.

3. Lidé a čas

Naplňováním tohoto okruhu vedeme k budování a dodržení správného režimu, vytváření pravidelných návyků, respektování času druhých a umění využívat správně a účelně svůj volný čas. Rozhovory s dětmi o tom, jak tráví víkendy, prázdniny a jak využívají svůj volný čas. Pozorování střídání ročních období, svátků v roce (Vánoce, Velikonoce,...), seznámení se se životem v minulosti, přítomnosti (povídání a četba).

4. Rozmanitost přírody

Žáci se mají seznámit s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody. Tyto poznatky rozvíjí v dalších činnostech. Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn v přírodě, určování rostlin, stromů, zvířat, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny. Můžeme zařazovat jednoduché pokusy a využít zkušenosti z ekologické výchovy.

5. Člověk a jeho zdraví

Žáci mají poznat sebe sama, získávají poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci, osobní hygieně a čistotě, o úrazech a jejich předcházení. Umí ošetřit drobná poranění. Do svého režimu zařazují pravidelný pobyt venku, pohybové aktivity, naučí se nejméně 10 her, které dokáží využívat ve volném čase.

Časový plán

ŠVP není ročním plánem. Obsahuje program činnosti na jeden vzdělávací cyklus, určený žákům základní školy podle § 16 odst. 9. Je možné propojovat či přesouvat témata během celé docházky žáků do družiny a reagovat na možné změny

podmínek ve výchovné práci. Obsahuje výběr možných činností, ze kterých je možnost volit podle aktuálního složení žáků. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti. Systém práce je založen na dobrovolnosti a zájmovosti. Při plánování a uskutečňování činnosti sledujeme, které kompetence u žáků rozvíjíme a které dále posilujeme.

Z okruhů ŠVP jsou vybírány činnosti na roční období a konkrétní měsíc. Účastníme se soutěží, akcí určených pro školní družinu v rámci našeho okrsku, zejména výtvarných soutěží. Zapojujeme se do školních projektů. Všechny výchovné složky se prolínají: společenskovední, přírodovědná, estetická, pracovní, tělovýchovná, hudebně-pohybová.

Nabídka činností

Podzim:

- Naše školní družina (prohlídka budovy, řád školní družiny, správné oslovování zaměstnanců)
- Poučení o bezpečnosti
- Pravidla slušného chování (kouzelná slovíčka - děkuji, prosím, promiň, dobrý den, na shledanou)
- Základní návyky správného stolování, co nám chutná, jídelníček, skladování potravin
- 23.9. - Mezinárodní den neslyšících
- Upevňování a dodržování hygienických návyků
- Cesta do školy, bezpečnost na cestě, cestování vlakem, autobusem (přecházení přes cestu, dopravní značky ve městě)
- Poznávání města (významné budovy, jména ulic)
- Podzim v přírodě – (vycházky do přírody, pozorování změn v přírodě, počasí, plody podzimu, příznaky podzimu)
- Den stromů (20.10)
- Podzimní malování, sběr přírodnin a jejich zpracování, herbář listů, podzimní paleta barev, poznávání a výstava plodů
- Podzim v zahradě a v sadě (podzimní práce, výstava ovoce, zeleniny, ochutnávka - určování ovoce a zeleniny)
- Zpracování ovoce, zeleniny (pomazánka, moučník, sušení ovoce)
- Výroba a pouštění draků
- Dýňové vyřezávání

- Jak se chovají zvířata na podzim (odlet ptáků, srst zvířat, zásoby na zimu a hledání úkrytů)
- 2.11 - Památka zesnulých (zapálení svíček, návštěva hřbitova)
- Pranostiky, rčení, hádanky, písničky, čtení na pokračování, básničky
- Zvířata a rostliny - rozšiřování a upevňování vědomostí
- Třídíme odpad
- Didaktické hry a kvízy
- Sportovní hry, soutěže, posilovací cviky, dodržování pravidel při hrách

Zima:

- Pravidla slušného chování, stolování, osobní hygiena
- Kouzelná slovíčka – pomáhej, uklízej, nenič
- Zimní příroda (změny, krátký den, dlouhá noc)
- Pozorování počasí
- Pojmy led, mráz, sníh („cesta vodní kapky“ - Koloběh vody v přírodě)
- Zvířata v zimě (život polní a lesní zvěře)
- Napodobování zvuků zvířat, pantomima zvířat, domácí zvířata a volně žijící, které mají děti doma
- Zimní spáči
- Stopy zvěře, vycházka ke krmelci (jak se staráme o zvířata v zimě/ příkrmování)
- Ptačí budky (příkrmování ptáků, pozorování)
- Péče o zdraví (bezpečnost na ledě a při zimních sportech, oblékání)
- Adventní čas
- Rozsvícení adventních svíček
- Vánoční výzdoba školní družiny, zvyky a tradice u nás a v cizích zemích, vánoční tvoření, koledy
- Vánoční besídka (básničky, písně, koledy)
- Tři králové - 6.1. - tvorba čepic (tříkrálová sbírka)
- Zimní sporty, stavby ze sněhu, jiné zimní radovánky
- Cvičení obratnosti a rovnováhy (opičí dráha)
- Pokusy se semeny, podmínky pro růst rostlin (klíčení semen)
- Jehličnaté stromy (výstavka větvíček)
- Oprava her
- Ledové ozdoby (zamrzlá voda s přírodninami)
- Svátek zamilovaných - 14.2. (tvorba přáníček, historie svátku, proč se máme rádi?)

- Masopust (výroba masek, tradice), zábavné odpoledne
- Zvířata a rostliny (rozšiřování a upevňování vědomostí)
- Moje tělo (smysly)

Jaro:

- Přišlo jaro (vycházka na známé místa, pozorování změn v přírodě)
- První jarní květiny (sněženky, bledule, sasanky, blatouch)
- Mezinárodní den žen - 8.3.
- První jarní den 21. březen
- Jak předcházet nemocem (nebezpečí, středisko, důležitá telefonní čísla)
- Zvířata a jejich mláďata, hnízdění, přijímání potravy
- Jaro v zahradě (pučení stromů, list, květ, čmelák, včela)
- Práce na zahradě (vyhrabávání trávníku, založení záhonů, výsadba semen)
- Založení pokusu pěstovaných rostlin
- Březen - Měsíc knihy (beseda o knize, výstava knih, porovnání způsobu kresby různých dětských ilustrátorů, malujeme pohádku, předčítání, hry se slovy)
- 2. duben Mezinárodní den dětské knihy
- Duben – Měsíc lesů
- Co do lesa nepatří, šetrný vztah k přírodě
- Zvířata a jejich mláďata, sameček - samička (okreslování, nalepování obrázků)
- Dopravní výchova - Jak se chovat ?
- Poskytování první pomoci
- Vztahy “Můj kamarád“
- Velikonoce (zvyky, říkanky, tvoření) - naše Velikonoce - povídání
- Pozorujeme život v přírodě
- Den Země - 22.4. - Sběr odpadků kolem školy, čištění okolní krajiny
- Poznávání a význam léčivých rostlin
- Poznávání motýlů (vývoj motýla)
- Den Slunce - 3.5. - tvorba sluníček, proč je Slunce prospěšné životu
- Výroba práníčka, dárku ke dni matek, vztah k mamince
- Pálení čarodějnic - tradice, co víme o čarodějnicích (30. dubna)

Léto:

- Zaměstnání, profese (rozšiřování vědomostí)
- Oslava Dne dětí (zábavné soutěže, diskotéka, výroba občerstvení)

- Družinové ukončení s dětmi - opékání
- Pohoštění pro radost
- Vyhodnocení celoroční činnosti a veselé ukončení
- Poučení o bezpečném chování v době letních prázdnin

Podmínky pro přijetí dětí do ŠD

Školní družina je určena pro žáky základní školy podle § 16 odst. 9. Naplňuje se do počtu 22 žáků. Vychovatelka zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností. O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Do školní družiny je žák přihlášen vždy jen na jeden školní rok. Rodiče nebo jiní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí vychovatelce rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány v zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti dítěte v družině a odchylky od docházky (pokud má žák odejít ze ŠD jinak, než je obvyklé a je uvedeno v zápisním lístku) sdělí rodič vychovatelce písemně. Předem známou nepřítomnost žáka oznámí zákonný zástupce písemně nebo formou SMS na telefonní číslo.

Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele školy z družiny vyloučen.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění je vydána směrnice - Poplatky o školní družině. Úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok.

Ředitelka školy může rozhodnout o plošném zrušení placení úplaty z důvodu toho, že se jedná o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,

b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo

c) je účastník svěřen do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře

a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Evaluační plán

Výchovnou práci je nutné průběžně vyhodnotit vzhledem ke zvoleným kritériím. Evaluaci můžeme uskutečňovat pozorováním, rozhovory, anketou, testováním, sebereflexí, hospitací. Na základě výsledků hledáme nové metody, které by vedly k zlepšování činností, podmínek, kvalitnějším výsledkům nebo úpravám v ŠVP.

AUTOEVALUACE

Vnitřní evaluace:

- Průběžné sebehodnocení práce vychovatelky
- Hodnocení výchovné práce školní družiny vedením školy
- Hodnocení výchovné práce školní družiny třídními učitelkami – vzájemná spolupráce, přehled o rozvoji dětí
- Hodnocení klimatu školní družiny
- Hodnocení realizace ŠVP

Vnější evaluace:

- Zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a dětí
- Hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- Hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledků školní družiny

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- Činnosti družiny jako specifického školského zařízení
- Působením činností a vychovatelky na jednotlivé děti
- Personálním stavem školní družiny a úrovní dalšího vzdělávání vychovatelky (samostudium)
- Stavem materiálních podmínek (kvalita pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami, atd.)
- Zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Techniky evaluace a hodnocení:

- Průběžné denní hodnocení toho, co se povedlo, co ne a hledání příčin
- Kolegiální rozhovor na pedagogických či provozních poradách

- Neformální povídání o činnostech ve školní družině, o svěřených dětech
- Zpětná vazba bezprostředních reakcí dětí
- Zpětná vazba – zájem rodičů o činnost ve školní družině
- Veřejná prezentace výsledků činnosti družiny (výstavy prací, veřejná vystoupení dětí)
- Pozorování dětí, rozhovory s dětmi a rodiči
- Testování, jak si děti poradí se zadanými úkoly
- Kontrola vedením školy (hospitace, pozorování, kontrola dokumentace školní družiny, diskuze na poradách)
- Každoroční písemné zhodnocení vlastní práce školní družiny- příkládá se k výroční zprávě školy
- Prezentace školní družiny prostřednictvím fotodokumentace a video nahrávek z akcí školní družiny

Materiální podmínky a vybavení ŠD

Naše školní družina se nachází v budově ZŠ, v přízemí a ve druhém nadzemním podlaží budovy školy. Navštěvují ji žáci základní školy podle §16 odst. 9. Tvoří ji jedno smíšené oddělení o počtu přihlášených dětí. Tento počet se během týdne mění v případě, že některé děti navštěvují zájmové kroužky, jsou nemocné atd. Školní družina nemá samostatné prostory. Využívá prostory ZŠ včetně počítačové místnosti, relaxační místnosti, tělocvičny, cvičné kuchyňky a učebny s interaktivní tabulí. Hlavní zázemí je v I. a ve III. třídě školy, která je vybavena kobercem, různými stavebnicemi, hračkami, deskovými hrami, televizí apod. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát a ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení. Výhodou je i prostor za školou, který za pěkného počasí využíváme k různým hrám, pracovním a výtvarným činnostem, popř. soutěžím. Vychovatelka průběžně doplňuje a zlepšuje materiální podmínky školní družiny.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno vedoucí vychovatelkou.

Dále si bude prohlubovat odborné zaměření v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Profil vychovatelky:

- Vytváří příznivé sociální klima

- Zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- Má organizační schopnosti, navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních a zájmových činností
- Vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- Má právní vědomí, zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky
- Naslouchá dětem, nechá jim dostatek prostoru a času pro jejich seberealizaci
- Často děti chválí a reaguje na jejich úspěchy
- Rozvíjí u dětí zdravé sebevědomí, sebejistotu a schopnost být samo sebou

Bezpečnost práce a ochrana zdraví

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jak ve školním řádu. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (tělocvičnu, počítačovou třídu,..) řídí se příslušnými řády pro tyto učebny a vnitřním řádem ŠD.

Žáci přihlášení do školní družiny jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize. Žáci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se především o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na různých akcích apod.

Stálé zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je součástí všech činností školní družiny. Vychovatelka školní družiny soustavně vyhledává a s vedením školy vyhodnocuje a odstraňuje možná rizika vzniku úrazů žáků. Bezpečnost práce a ochrana zdraví je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Chování žáků

Žák bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští. Za žáka, který byl ve škole, ale do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.

Pokud žák soustavně porušuje školní řád a činnost ŠD, může být z rozhodnutí ředitele školy ze ŠD vyloučen. Může být také vyloučen za porušení kázně, ohrožování zdraví, a pokud svévolně dlouhodobě nenavštěvuje ŠD.

Na hodnocení chování žáka se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole. Ve školní družině se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a řádem školní družiny, který je vyvěšen ve třídě.

Osnova pro poučení dětí o bezpečnosti a ochraně zdraví při činnostech ve školní družině

Jak se máme chovat, aby se nám nic nestalo:

- Nesmíme sami zapojovat a pouštět ve třídách žádné elektrické přístroje (televize, radiomagnetofony, videa, gramofony, apod.)
- Nesmíme manipulovat s elektrickými zásuvkami, protože jinak můžeme dostat ránu elektrickým proudem.
- Nesmíme jak-koli manipulovat s okny, ani s balkonovými dveřmi.
- Nelezeme/neskáčeme po stolech, židličkách, topení.
- Při manipulaci s nůžkami, štětcem nebo jinými pracovními pomůckami neopouštíme své pracovní místo u stolečku.
- Ve třídě neběháme – nehrajeme na honěnou.
- V tělocvičně nelezeme na provazech, ani nepoužíváme náradí bez povolení a dozoru vychovatelky. Při cvičení i hrách dbáme jejích pokynů.
- Nehoupeme se na židlích, jinak spadneme a rozbijeme si hlavu.
- Při chůzi ze schodů dbáme na opatrnost abychom nespadli.
- Silnice není hřiště ani chodník! Neběháme na ni.
- Nebudeme hladit cizího psa, protože by nás mohl pokousat. Stejně tak nechytáme cizí kočku, i když se k nám lísá.
- Na kole a kolečkových bruslích bez helmy? Ani nápad. Spadneme a rozbijeme si hlavu, je to moc nebezpečné. Vždycky musíme mít helmu.
- Nehrajeme si se zápalkami, s ohněm ani pyrotechnikou, jinak se popálíme. Takové věci patří do rukou jen dospělým. Pokud se zraníme nebo se necítíme dobře, ihned o tom povíme paní vychovatelce.
- Při hrách i různých činnostech se všichni řídíme pokyny paní vychovatelky.
- Bez dovolení neopouštíme oddělení školní družiny.

- Ze školy do jídelny v MŠ přecházíme ukázněně vždy ve dvojicích v doprovodu asistentky pedagoga – nezávodíme, kdo tam bude první.
- V prostorách školní jídelny se opět chováme slušně, neběháme.
- Nikomu nesmíme ubližovat, jen slaboši a zbabělci si musí dokazovat svoji sílu.
- Po skončení vyučování v odpoledních hodinách nechodíme bez oznámení do tříd.
- Chráníme si své zdraví dodržováním hygienických zásad.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- Vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání: vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, pro které nedojde ke zranění dítěte
- Stravovací návyky a pitný režim: vychovatelka, asistentky pedagoga dbají na hygienu a kulturu stolování, dohlíží na pitný režim dětí (pití v ŠJ i v ŠD)
- Zdravé prostředí: podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- Bezpečné pomůcky: vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- Ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací: vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno.
- Dostupnost prostředků první pomoci- lékárnička PP je uložena ve sborovně.

Psychosociální podmínky:

- Pohoda prostředí a příznivé sociální klima: vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- Respektování potřeb jedince: vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků

- Věková přiměřenost a motivující hodnocení: vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy: vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociopatologickým jevům
- Spoluúčast na životě zařízení: vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následné hodnocení
- Včasná informovanost: vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Náš domov

Tematické celky	Obsah	Kompetence
Kde jsme doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny, o rodičích, jejich zaměstnání, jak společně trávíme volný čas.	3, 4, 5
	Kreslíme, malujeme profesi rodičů, malujeme vzpomínky společně stráveného času, plánujeme dovolenou pro rodinu.	3, 4, 6
	Popisujeme dům, ve kterém bydlíme, jmenujeme a počítáme místnosti. Mluvíme o zařízení a technickém vybavení.	2, 3, 4
	Co bychom si přáli, aby se v domě odehrálo. Co bychom změnili a proč.	2, 3, 4, 5

	Stavíme, kreslíme náš dům, nejmilejší pokoj, zařízení podle svých představ.	2, 3, 5, 6
--	---	------------

Škola

Naše škola	Procházíme školu, orientujeme se v budově.	1, 2, 3, 6
	Také školní dvůr je součástí naší školy, procházíme a ukazujeme si jednotlivá zákoutí.	2, 3, 5
	Řešíme cestu do školy očima malého chodce. Ptáme se na bezpečnou cestu každého z nás. Zajímáme se o dopravní značky ve městě.	1, 2, 4, 6
Zebra se za tebe neohlédne	Seznamujeme se s testy dopravní výchovy „Malý chodec“, soutěžíme ve znalostech dopravních značek a předpisů.	1, 2, 3, 5, 6
	Vyrábíme dopravní značky, pexeso odpovědí, kvíze a hry s dopravní tematikou.	2, 5
	Odhalujeme nástrahy při cestě do školy	3, 4, 5
	Seznamujeme se s dopravními prostředky a jejich působení na životní prostředí.	1, 2, 3, 4
	Malujeme a vytváříme modely z drobného materiálu dopravních prostředků. Vytváříme fantastické prostředky budoucnosti.	1, 2, 3, 4
Vyhledávání spojení	Plánujeme cestu autobusem, vlakem pomocí vývěsek, hledáme dopravní spojení pomocí internetových stránek.	1, 3
Cestování	Hrajeme si na přepravu v různých dopravních prostředcích, řešíme situace, které se mohou při cestování naskytnout. Soutěžíme v jízdě zručnosti	1, 2, 3, 6

Školní družina: „pojd'me se seznámit“.	Poznáváme nové kamarády. Zamýšlíme se nad tím, co je v družině hezké a co bychom chtěli změnit.	1, 2, 3, 4
Soutěžit je zábava	Jeden za všechny. Hrajeme zábavné hry ve skupině, při kterých se zamýšlíme nad různými otázkami, pomáháme si ve skupině, řešíme společně daný problém.	3, 5, 6
	Učíme se tanečky a nové písničky.	1, 6
	Hádání – hlavy lámání. Rozvíjíme si pohotové myšlení.	1, 2, 6
Udržíme tradice	S čerty nejsou žerty, připravujeme vánoční dílny, pořádáme dětský karneval, vítáme jaro, těšíme se na velikonoční tvoření, pálíme čarodějnice, slavíme Den dětí a konec školního roku.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Bavíme se a hodnotíme pořádanou akci.	3, 4, 6
	Vyzdobujeme třídu dle ročního období a tématu. Opravujeme hry.	1, 3, 4, 5

Poznáváme místo, kde žijeme

Naše město	Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města, významné budovy, pomníky, staré domy, stromy, vodní toky.	1, 2, 5, 6
	Kreslíme a malujeme místa, na která rádi chodíme.	1, 3, 4
	Stavíme města z kostek, vymýšlíme, co bychom změnili.	1, 2, 4, 5
	Hrajeme si na průvodce naším městem. Popisujeme cestu k určitým budovám nebo místům. Kreslíme plánec cesty.	1, 2, 3, 4, 5

	Seznamujeme se s posláním a službami institucí ve městě.	1, 3, 5
	Seznamujeme se s různými pracovními profesemi lidí, které ve městě potkáváme. Vyprávíme si s čím, kdo pracuje.	1,2 6
	Kreslíme, čím bychom chtěli být. Soutěžíme v technických dovednostech.	1, 3
	Hrajeme si na obchod, školu, poštu. Řešíme, jak bychom se zachovali v určitých situacích. Přehráváme si scénky. Nezapomínáme na slušné vychování.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Zajímáme se o historii i současnost města. Čteme si pověsti z regionu, prohlížíme si internetové stránky města.	1, 3, 5, 6
	Malujeme a modelujeme historii. Zajímají nás stará řemesla.	1, 5, 6
	Malujeme znak města. Povídáme si o jeho historii. Připravíme výstavku prací.	1, 5, 6
	Vyprávíme si o tradicích města.	3, 4, 5, 6
Poznáváme okolí města	Na vycházkách pozorujeme vesnici z různých míst.	2, 3, 5, 6
	Seznamujeme se s vesnicemi a městy v regionu. Podnikáme výlety do blízkého okolí.	2, 3, 5, 6
	Procvičujeme si výslovnost, vysvětlujeme si přísloví a pranostiky, hrajeme si se slovy, učíme se nové písně.	1, 3, 5
	S knížkami jsme kamarádi – navštěvujeme školní knihovnu. Čteme si z dětských knížek, pracujeme s literárním textem.	3, 5, 6

	Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka.	1, 3, 5
	Seznamujeme se s naší republikou vyprávěním, ukázkou obrázků zajímavých míst a cestováním prstem po mapě.	1, 3, 6

2. Lidé kolem nás

Rodina

Rodina	Představujeme kamarádům profesi našich rodičů, vyhledáváme v kalendáři, kdy mají svátek, připravujeme přáníčka.	3, 4, 6
	Besedujeme o tom, jaké jsme děti, co od nás rodiče očekávají a co očekáváme my od nich.	3, 4
	Ptáme se, kde a jak žijí naši prarodiče. Kdo je bratranec, sestřenice,...	3, 4, 6
	Zpíváme známé a učíme se nové lidové písničky.	1, 5, 6
	Malujeme naši rodinu.	3, 6
	Seznámíme se s našimi příbuznými v rodině a pokusíme se sestavit rodokmen.	2, 3, 4
	Vyrábíme přáníčko ke Dni matek. Vyprávíme si o naší mamince. Rádi jí zazpíváme a zarecitujeme.	1, 3, 4, 6
	Jak doma pomáhám. Sestavujeme si seznam prací, které doma udělám nebo začnu dělat.	1, 2, 3, 4
	Pantomima dějů a činností. Seznamujeme se s různými profesemi bez slov- Řekni to beze slov.	3, 4

Kamarádi

Jak se známe	Hrajeme hry a scénky, ve kterých se učíme respektovat druhé, učíme se toleranci, komunikaci ve skupině a sebepoznání.	1, 2, 3, 4
	Hrajeme hru- Jak tě vidím já, jak mě vidíš ty.	2, 3, 4
	Zkousíme hrát stínové divadlo.	1, 6
	Kreslíme portréty kamarádů, všímáme si charakteristiky jevů.	3,4
	Vyprávíme si o dobrých vlastnostech, kterých si na lidech vážíme.	2, 4
	Při pracovních a sportovních činnostech poznáváme, že každý je šikovný na něco jiného.	2, 4, 5
Jaký jsem kamarád	Pomáháme kamarádům, společně řešíme dané úkoly, vyprávíme si o posměváčkích a o tom, že: Co sám nerad, neničím druhému.	2, 4, 5
	Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, hry, skříňky v šatně, věnujeme se sebeobslužné práci.	2, 5, 6
Nejsme všichni stejní	Uvědomujeme, si v čem a jak jsou znevýhodnění někteří lidé/ psychicky či tělesné postižení/.	3,5
	Para olympiáda. Zkousíme, jak bychom zvládli závodit s určitým postižením. Procvičujeme si smyslové vnímání.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity, věci.	2, 3, 5, 6
	Vyprávíme si jak předcházet úrazům a trvalým následkům po nemoci nebo zranění.	2, 3, 4
Nebezpečné situace	Vyprávíme si, že kolem nás se nevyskytují jenom hodní lidé, ale i takoví, kteří nám chtějí ublížit.	2, 3, 5

	Formou scének si přehráváme různé situace hrozícího nebezpečí a běžných denních problémů.	2, 4, 6
Za hranice naší vlasti	Cesta kolem světa. Vyprávíme si o jednotlivých světadílech, zvycích a lidech, kteří tam žijí, představujeme si slavné světové osobnosti a přírodní zajímavosti. Snažíme se pochopit, v čem se národy liší.	1, 2, 3
	Čteme si pohádky cizích autorů, ilustrujeme pohádkové příběhy.	3, 6
	Zpíváme písničky, ve kterých se vyskytuje název města, země.	1, 6

Svátky a oslavy

Chystáme překvapení	Přemýšlíme, jak bychom nejlépe poblahopřáli našim blízkým a kamarádům při různých příležitostech.	1, 3
	Vyrábíme přáníčka pro oslavence a připravujeme jednoduché občerstvení- „rychlomlsky“.	1, 4, 6
Vánoční pohlazení	Vyprávíme si o Vánočních zvycích, učíme se koledy, básničky, vyrábíme ozdoby z různých materiálů, vyprávíme si rodinné příběhy, připravujeme se na vánoční besídku, podílíme se na výzdobě.	1, 2, 3, 4, 5, 6
Masopust	Vyprávíme si o masopustních zvycích, učíme se masopustní tanec.	1, 3
	Vyrábíme masky na školní karneval.	1, 2, 6
Vítáme jaro	Zpíváme písně o jaru, učíme se říkanky a písničky.	1, 3, 6
	Vyrábíme výrobky z přírodnin.	1, 2, 6

	Vyprávíme si o zvycích spojených s Velikonocemi, učíme se koledy.	1, 3, 6
	Zdobíme kraslice, tvoříme výrobky s jarní tematikou.	1, 5, 6
Den učitelů	Čteme si o životě a díle J.A. Komenského.	1, 3, 5
	Vyrábíme přáníčka pro učitele.	1, 6
Měsíc knihy	Besedujeme ve školní knihovně o dětských ilustrátorech, čteme si ukázky knih, připravujeme výstavu dětské knihy, připravíme den činností v knihovně. Rozvíjíme čtenářské a komunikační dovednosti.	1, 3, 5, 6
	Malujeme obrázky podle přečtených ukázek.	1, 6
	Pantomimicky vyjadřujeme známé děje a pohádkové bytosti.	2, 3, 5, 6
	Připravujeme činnosti motivované četbou.	1, 6
	Hrajeme si se slovy, písmeny, rýmy. Vymýšlíme konec příběhu.	1, 2, 3
	Soutěžíme v zábavných disciplínách - zpíváme s kytarou, připravíme si sladké pohoštění.	3, 4, 5, 6

Umíme se chovat a jednat

Kouzelná slovíčka	Besedujeme o pravidlech slušného chování. O kouzelných slovíčkách, jejich významu, učíme se správnému jednání.	1, 2, 3
	Dramatizujeme ve skupinkách různé situace slušného chování, hrajeme tvořivé hry z různých tematických okruhů.	1, 2, 3

	Besedujeme o tom, jaké chování očekávají dívky od chlapců a chlapci od dívek, jaké děti od dospělých a dospělí od dětí.	1, 3
	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu. Dodržování zásad procvičujeme denně ve školní jídelně.	1, 2, 3, 5
	Co je plýtvání, čím kdo plýtvá a jak se učíme ušetřit (jídlo, peníze, energie).	4, 5
	Hrajeme si na nakupující a prodávající, srovnávání cen, finanční ocenění.	1, 3, 5, 6
	Vybíráme vhodný oděv k různým příležitostem.	1, 4, 6
	Připravíme si vědomostní soutěže pro skupiny i jednotlivce – Hádání - hlavy lámání	1, 2, 6

3. Lidé a čas

Čas

Měření času	Ukazujeme si měřidla času, prohlížíme si knihy a čteme zajímavosti o měření času.	1, 3, 5
	Kreslíme, vyrábíme z papíru různé hodiny. Určujeme čas.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Vyrábíme jednoduché sluneční hodiny.	2, 6
	Určujeme hodiny podle režimu květin.	1, 6
	Hrajeme hry ve třídě i v přírodě, ve kterých využíváme odhad času.	2, 4, 6
	Vyprávíme si o zásadách denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. Připravíme si vlastní plán aktivit – porovnáváme ho skutečností.	1, 2, 3, 6

	Kreslíme, co nás baví, jak jsme strávili volný čas.	1, 5, 6
	Besedujeme o tom, čemu věnujeme nejvíce času, co nás baví méně, jak správně využívat volný čas, odhadujeme, jak dlouho se dané činnosti věnujeme.	1, 2, 6
	Společně připravujeme týdenní plány naší činnosti školní družiny.	1, 2
	Vymýšlíme modelové situace, kdyby přestal fungovat čas.	1, 2, 3, 5
	Vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají příjemné a nepříjemné situace.	5, 6
	Kreslíme činnosti z naší družiny.	2, 4, 5, 6
	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1, 3
	Vyprávíme si o tom, co jsme prožili o víkendu, během prázdnin. Naše vyprávění doplníme fotografiemi, pohlednicemi. Malujeme obrázky.	1, 2, 6

Změny kolem nás

Čas - čaroděj	Zařazujeme obrázky lidí, které představují jednotlivé fáze života.	1, 2, 3, 4
	Besedujeme o tom, co člověk může v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se.	1, 2, 3

	Na vycházkách srovnáváme současný stav domů a ulic s jejich podobou na starých fotografiích.	2, 3, 5
Zajímá nás historie	Navštívíme muzeum v našem regionu, zajímáme se o historii města, školy. Informace čerpáme z kronik, od pamětníků a internetových stránek.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, hrajeme scénky s touto tematikou.	3, 4, 6
Jak se dříve bydlelo	Čteme si o tom, jak žili lidé dříve. Jaké práce děti vykonávaly, jak vypadala stará škola, jaké měli lidé vybavení v domácnostech, jak se oblékali.	1, 3, 5
	Besedujeme o moderním vybavení domácností a srovnáváme s dřívějším zařízením.	1, 3
	Kreslíme, modelujeme. Vytváříme koláž moderních spotřebičů.	4, 6
	Pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích. Sestavujeme modely.	1, 2, 3, 6
Naše současnost	Vyprávíme si jak nám technika pomáhá/škodí.	2, 4, 5, 6
	Vytváříme moderní doplňky.	2, 6
	Besedujeme na téma – Co se nám ve městě, doma líbí a co bychom chtěli změnit.	1, 3, 6
	Kreslíme naše město, vytváříme model.	1, 5, 6
	Čteme české pohádky, říkadla, básničky, jazykolamy, učíme se zpívat lidové písničky. Seznamujeme se s autory českých pohádek.	1, 2, 3, 4, 6
	Seznamujeme se s tradičními starými řemesly a zkusíme zhotovit některý z řemeslných výrobků.	1, 3, 5, 6
Vymýšlíme život v budoucnosti.	1, 3, 5, 6	

	Hry bez hranic- soutěžíme v zábavných disciplínách. Družstva jsou věkově smíchaná.	1, 2, 4, 6
--	--	------------

4. Rozmanitost přírody

Příroda okolo nás

Naučme se znát stromy v našem okolí	Na vycházkách pozorujeme přírodu. K pozorování si vybereme určité místo, na kterém pozorujeme přírodní změny během roku. Besedujeme o ročních obdobích.	1, 2, 3, 5, 6
	Pozorujeme stromy, údaje vyhledáváme v encyklopediích, rozlišujeme tvary listů, koruny, podmínky pro růst, změny během ročních období, jehličnaté a listnaté stromy.	1, 2, 3, 6
	Poznáváme ovocné stromy, soutěžíme v poznávání ovoce podle hmatu, chuti, vůně. Vyprávíme si o dalším zpracování ovoce. Porovnáváme s lesními plody.	1, 3
	Vyprávíme si, proč potřebujeme stromy a jak chráníme les. Besedujeme na téma – Lesy v ohrožení.	2,5
	Kreslíme stromy v jednotlivých ročních obdobích, provádíme frotáž listů a další výtvarné práce s listy.	1, 2, 6
	Využíváme listy, plody a ostatní přírodniny k hrám, kolážím a k dalším výrobkům z přírodnin.	1, 2, 5, 6
	Rozlišujeme ovoce a zeleninu, připravíme výstavku podzimní sklizně. Zdravé mlsání.	1, 3
	Při vycházkách do lesa si upevňujeme pravidla chování v přírodě.	3,5

	Besedujeme nad obrázky ptáků, určujeme je podle atlasu.	1, 3, 6
	Ptačí strom – učíme se čím se krmí ptáčci v zimě, připravujeme ptačí pudíng, pozorujeme, krmíme ptáčky v zimě.	3, 5, 6
	Provádíme zimní a jarní pozorování ptákůna procházkách. Přemýšlíme, jak se o ně starat.	1 2, 5, 6
	Poznáváme květiny a určujeme je podle atlasu.	1, 3, 6
Seznámení s vílou Květuškou	Umíme rozlišit květiny luční, polní, vodní a zahradní.	1, 3, 6
	Poznáváme léčivé rostliny.	1, 2, 6
	Poznáváme byliny podle vůně a chuti (ochutnávka čajů).	1,6
	Malujeme různými technikami jednotlivé kytky a kytici.	2,6
	Učíme se o podmínkách klíčení semen a růstu rostlin.	1
	Pozorujeme klíčení semen a zakládáme pokus.	2, 6
	Pozorujeme květy v různou denní dobu a zdůvodňujeme jejich rozdíly.	1, 2, 6
	Seznámíme se s Květomluvou a vyprávíme si, co mohou květy značit.	1,6
	Mluvíme o významu hmyzu na květech.	1, 2
	Učíme se popsat jednotlivé části květiny, seznamujeme se s rytmem některých květin (rozevírání a zavírání v určitou dobu).	1,3
	Barvy z přírody použijeme k barvení plátna.	1, 6

V přírodě vyrábíme barevnou paletku, která zachytí barevné odstíny přírody.	1, 2, 6
Naše teoretické znalosti o setí a pěstování rostlin realizujeme na záhonech školního pozemku.	1, 2, 6
Na vycházkách poznáváme, kteří živočichové žijí ve volné přírodě v našem okolí.	1, 3, 4
Na vycházkách pozorujeme stopy zvířat a další důkazy přítomnosti zvířat. Co všechno můžeme z pobytových znamení vyčíst.	1, 2, 3
Besedujeme nad obrázkovými encyklopediemi o zvířatech a poznáváme různé druhy podle místa výskytu.	1, 3, 6
Kreslíme, malujeme a modelujeme naše oblíbené zvíře.	1, 6
Besedujeme o tom, jak zvířátka v lese bydlí. Dramatizujeme pohádku O budce, vytváříme obydlí jednotlivým živočichům.	1, 2, 3, 6
Přikrmujeme zvířata v zimě, podnikáme vycházky ke krmelci, sledujeme zvířecí stezky.	1, 2, 3, 6
Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují.	1, 6
Uspořádáme výstavu fotografií našich mazlíčků a dalších domácích zvířat.	1, 3, 6
Opakujeme si názvy mláďat a umíme je přiřadit k obrázkům.	1, 3, 6
Učíme se a opakujeme písničky o zvířátkách.	1, 3, 6
Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny.	1, 3

Počasí

Předpovídám e počasí	V literatuře vyhledáváme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu.	1, 2, 3
	Tvoříme si svůj netradiční kalendář, do kterého zapisujeme vlastní postřehy při sledování počasí.	1, 3, 4, 6
	Porovnáváme si pranostiky s aktuálním vývojem počasí.	2, 3, 5
	Rozmary počasí – vyprávíme si, jak a proč se mění kapky vody.	1, 2
	Besedujeme o tom, jak se předpovídá počasí pomocí přístrojů a podle přírodních úkazů.	1, 3, 5
	Vyrobíme si do třídy hodiny počasí, které budeme nastavovat podle situace venku.	1, 3, 4, 6

Voda

Dlouhá cesta vodní kapky	Besedujeme o vodě, jejích skupenstvích a významu. O závislosti organismů ve vodě – Bez vody se nedá žít. Vyprávění doplňujeme pohybovou aktivitou.	1, 2, 3, 6
	Podle vlastní fantazie vytváříme koláž a kreslíme koloběh vody v přírodě.	1, 3, 6
	Provádíme jednoduché pokusy s vodou, zkoumáme život ve vodě, vnímáme zvuky.	1, 2
	Seznamujeme se s ekosystémem ve vodě.	1, 2
	Od pulce k žábě. Seznamujeme se s vývojem žáby.	1

Chráníme si své životní prostředí

Jak bránit přírodu	Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí. Sbíráme náměty, jak by se dalo zlepšit naše životní prostředí.	1, 2, 3, 5
	Pomáháme při úklidu našeho bydliště, okolí školy a družiny. Snažíme se likvidovat černé skládky.	5, 6
	Besedujeme o tom, jak můžeme pomoci živé i neživé přírodě.	1, 2, 6
Třídít odpad má smysl	Vyprávíme si, proč existuje odpadkový koš, vyprávíme si o kontejnerech na tříděný odpad.	1, 5, 6
	Rozeznáváme jednotlivé druhy odpadu. Třídíme odpad.	2, 4
	Vyrábíme výrobky ze zbytkového odpadového materiálu.	2, 3
	Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu. Procvičujeme si téma – Co do lesa nepatří (hry, kvízy).	1, 2, 4, 5
	V přírodě pozorujeme důkazy přítomnosti člověka, zásahy člověka do přírody.	4, 6
	Připravujeme výstavky, herbáře rostlin, plodů, listů, větviček stromů, které rostou v našem okolí.	1, 3, 6
	Pracujeme s přírodním materiálem v lese i ve třídě.	6

Hry a soutěže

Za dobrodružství m přírody	Hrajeme pexesa s náměty živočichů a rostlin.	1, 2, 4
	Připravujeme soutěže ke Dni země.	1, 4, 6
	Určujeme přírodniny (živé, neživé).	1, 3

	Hrajeme tvořivé a prožitkové hry v přírodě.	1, 4, 6
	Určujeme rostliny podle výrazné vůně, plody podle chuti a hmatu.	1,3
	Vaříme v přírodě.	2, 4, 6
	Zaměřujeme se na pozorování okolí – hra Všímálek.	2, 4, 5
	Čteme si dětské ekologické texty a tím si utváříme vztah k životnímu prostředí.	1, 2, 5
	Hrajeme hry, při kterých si procvičujeme naše znalosti, rozvíjíme pozornost, rychlost, představivost a smysly. Spolupracujeme a komunikujeme ve skupině.	1, 2, 3, 4, 5, 6

5. Člověk a jeho zdraví

Já – Ty – My

Naše tělo	Vyprávíme si o našem těle a o tom jak ho známe. Vyprávění doplňujeme obrázky.	1, 2, 3
	Zjišťujeme, kolik měříme a vážíme. Míry a váhy zapisujeme a sledujeme, jak se měníme v průběhu roku.	1, 2, 3
	Vyprávíme si o zdravém životním stylu, prohlubujeme hygienické návyky a zásady.	1, 3, 5, 6
	Besedujeme o správném oblékání podle ročních období.	1, 6
	Sestavujeme zdravý jídelníček a doplňujeme ho kreslenými a vystřiženými obrázky.	3, 4

Kontrolujeme běžnou denní hygienu, čistotu oděvu a jeho vhodnost.	3, 5, 6
Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování, atd., upozorňujeme se navzájem na prohřešky v této oblasti.	1, 2, 3
Kreslíme, modelujeme ovoce a zeleninu.	1, 3, 6
Zabýváme se pěti základními smysly člověka.	1, 2, 5
Soutěžíme ve smyslovém poznávání.	1, 3
Připravujeme zdravé občerstvení.	2, 3, 5
Vyprávíme si, jak pečovat o své zdraví, jak předcházet nemocem a zranění, rozeznáváme nebezpečné situace, učíme se ošetřit jednoduchá zranění a poskytnout první pomoc.	1, 2, 3
Učíme se přivolat pomoc dospělého, lékaře, policie.	1, 3, 4
Soutěžíme v úkolech, které bychom měli zvládat při PP.	1, 2, 3, 5
Vyhledáváme léčivé rostliny v atlase, zjišťujeme, jaký mají účinek.	1, 5
Z nasbíraných bylin vaříme čaj, srovnáváme chutě.	1, 6
Procvičujeme si své tělo.	6
Povídáme si o našem chrupu a péči o něj.	1, 2, 3
Vyprávíme si, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli a jak jsme se mohli nepříjemnostem vyhnout.	3, 5

Chodíme ven každý den

Proháníme svá těla	Podle počasí chodíme do přírody, na školní hřiště, zahradu, vycházku po městě.	5, 6
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, hrajeme hry v přírodě, rozvíjíme si orientaci v přírodě.	5, 6
	Soutěžíme ve švihadlových rekordech.	6
	Učíme se nové hry a sportovní soutěže.	6
	Hrajeme pohybové hry, cvičíme s náradím i bez něho, pořádáme sportovní a závodivé hry a soutěže družstev.	6
	Připravujeme se na družinovou sportovní olympiádu.	3, 4, 5, 6
	Věnujeme se sezónním hrám a sportům.	6
	Sportovní olympiáda se zábavnými disciplínami.	1, 2, 6
	Při tělovýchovných chvilkách se zaměřujeme na správné držení těla a kondiční cvičení.	1, 2, 4, 6